Abja ja Halliste valla ning Mõisaküla linna infoleht

Lõuna – Mulgimaa

Nr 4 (180)
Aprill 2010
Hind 4 krooni

● **Kaptenid Priit Rööp (paremal) ja Tarmo Safronov suurõppust tutvustaval infopäeval Vana-Kariste seltsimajas.**
MEELIS SÕERDI foto

SUURÕPPUS *KEVADTORM* LÄHENEB VÄÄRAMATULT

Koos kevade usina kulgemisega looduses areneb ja kujuneb ka rahvusvaheline suurõppus *Kevadtorm*, mis tänavu toimub 3.–23. maini Sakala- ja Pärnumaal. Koos Läti kaitseväelastega, kes on siin vaenlase rollis ja töötavad koos meie Skautpataljoniga, on osalejaid kokku 3500.

Teadmiseks kõigile

Osalejate suur hulk paratamatult survestab kõiki valdu, kus õppus toimub, nende seas Abja ja Halliste valda. See, et sõjaväelased lepivad enne õppuse algust kokku mängureeglites, teadmaks, kus võib mida teha, on täiesti loomulik. Ent õppusega kaasneb siiski mõndagi, millest otseselt lepingutes ei räägita.

Esiteks, õppuse ajal paistab silma aktiivne **kaitseväelaste autotranspordi liikumine**, mis viimasel harjutusnädalal on ööpäevaringne. Suurim transpordi liikumine tuleb üksuste saabumisel 3.–5. maini ja ka 15. mail, samuti 21.–22. mail, kui lahkutakse õppuse aladelt. Teistel kuupäevadel on autode-soomukite liikumine hajus ega moodustu suuri kolonne.

Teiseks, tuleb arvestada sellega, et **sõdurid ostavad** väikesed külapoed ja ka suuremad asulakauplused erinevatest maiustustest tühjaks. Selline käitumine tuleneb lihtsalt suurest energiavajadusest raskel õppusel ning et kurnavates tõrjevõitluse lahingutes muutuvad grammid varsti näiliselt kilodeks, siis võetaksegi tarvitusele kõige kergem ja energiarikkam toit. Ei kaalu ju šokolaad midagi, võrreldes leiva, konservide ja muu taolise tõsisega.

Kolmandaks, tasub meelde jätta, et **iga suits ei ole tulekahju**. Harjutuste erinevates lõikudes kasutatakse oma positsioonide või manöövrite varjamiseks suitsugranaate ja -küünlaid. Nende kasutamisel on sõdurid kohustatud järgima tuleohutuseeskirju, vältimaks mistahes kahjustuste tekitamist ümbrusele.

Neljandaks, võib juhtuda, et mingi **üksus prügistab maa-ala**, kus ta asus ja võitles. Nii tekkinud korratuse likvideerimiseks on õppuse lõppu planeeritud aeg, mil koristatakse ära mahajäänud prügi ja korrastatakse ka võimalikud tekitatud kahjustused. Samuti aetakse kinni kaevikud.

Viiendaks, ei saa välistada **teatavat ohtu koduloomadele** õppuse piirkonnas. Otsest ohtu küll ei ole, ent on parem, kui inimesed ei lase oma neljajalgseid sõpru väga vabalt ringi silgata, kui sõjamäng on käimas. Välistades kellegi pahatahtlikkuse, tuleb arvestada siiski sellega, et sõdurid on oma võitlustest haaratutena keskendunud peamiselt lahingutegevusele ja tähelepanu muu suhtes on tunduvalt hajusam.

Mõeldakse ka emadele ja lastele

Suurõppus *Kevadtorm* ei koosne loomulikult ainult manöövritest ja lahingutest. Meeldivateks ettevõtmisteks on **emadepäevakontserdi** korraldamine Pärnus ja Kilingi-Nõmmel ning **laste joonistusvõistluse** korraldamine õppusega haaratud aladel.

Esmakordselt on haaratud *Kevadtormi* ka üks **rändnäitus**, mille on koostanud Pärnu Muuseum, ja mis jutustab kulla toomisest Eesti Wabariigile 1920. aasta märtsis. Näitus on üleval 3.–7. maini Karksi kultuurikeskuses, **11.–15. maini Mõisaküla Muuseumis** ja 17.–21. maini Kilingi-Nõmme klubis.

Suure õppuse edukuse tagamiseks peab olema **hea ja kiire infovahetus** osalevate poolte vahel, kellest üks on Kaitsevägi ja teine kohalik elanikkond. Kaitseväge esindavad õppuse alal CIMIC-gruppi kuuluvad sõjaväelased, maakeeli lihtsalt läbirääkijad. Need on inimesed, keda tuleb esimesel võimalusel informeerida kõigist juhtunud intsidentidest õppuse alal, kus üheks osapooleks on sõjaväelane. Kui üheks kontakti võtmise mooduseks on helistamine telefonil **516 1921 (kapten Tarmo Safronov)** või **522 5458 (kapten Priit Rööp)**, siis teiseks võimaluseks on pöördumine mustvalgete autodega õppuse alal liikuvate sõjaväepolitseinike poole, kes tagavad korda õppuse maa-alal.

Samuti on võimalik edastada informatsiooni meiliaadressile kevadtorm@mil.ee või tulles kohale õppuse staapi, mis asub Tihemetsas.

Priit Rööp,
kapten

KODUKANDIS

Kõneldi arengukoostööst ja humanitaarabist

Mulgimaa Arenduskoja initsiatiivil kohtusid piirkonna koolid diplomaat Liis Lipre ja rahvusvahelistel humanitaarabi missioonidel osalenud päästespetsialisti Avo Kiigega, kes tutvustasid õpilastele Eesti tegevusi arengukoostöö ja humanitaarabi valdkonnas.

Halliste Põhikoolis, Abja Gümnaasiumis ja Mõisaküla koolis olid 9. aprillil külas igapäevatöös Välisministeeriumi arengukoostöö büroos rahvusvahelise arengukoostöö küsimustega tegelev diplomaat Liis Lipre ja Eesti päästemeeskonna koosseisus maailma eri piirkondades looduskatastroofide tagajärgi likvideerimas käinud Avo Kiik Väike-Maarja Päästekoolist.

Tunniajase vestluse ja küsimise-vastamise käigus sai õpilastele selgeks, miks Eesti riik osaleb arenguriikide abistamisel, kuidas abi osutamine praktiliselt toimub ja mil moel ka õpilased ise hädaliste abistamisse panustada võiksid.

Liis Lipre rõhutas, et ka Eestit aidati 1990-ndate algul kui arenguriiki ja nüüd on meie kord aidata inimesi piirkondades, kus valitsemas vaesus, haigused, terrorism jne. Diplomaat tutvustas muuhulgas Eestis asutatud MTÜ Mondo tegevust, mille kaudu iga Eesti koolinoorgi saab abistamisse anda oma jõukohase panuse. Igasse kooli jättis ta ka arengukoostööd ja sellesse panustamist tutvustavad raamatud "Maailmaparandaja teejuht".

Isiklikke muljeid viimase kümnendi humanitaarkatastroofide tagajärgede likvideerimisest Indoneesias, Pakistanis ja Haitil vahendas Avo Kiik. Ta selgitas, et iga päästemeeskonna liige peab olema alaliselt valmis 24 tunni jooksul katastroofipiirkonda välja lendama. Seetõttu on temalgi kott kogu aeg pakitud. Kel huvi päästjaks saada, neil soovitas Kiik peale keskhariduse omandamist astuda Sisekaitse Akadeemiasse.

Meelis Sõerd

● **Diplomaat Liis Lipre (vasakul) kõnelemas Mõisaküla koolis arengukoostööst.**
MEELIS SÕERDI foto

Abja valla eelarve on 45,6 miljonit krooni

Abja valla 2010. aasta eelarve kogumaht on 45,6 miljonit krooni, millest haridusele on ette nähtud 29 miljonit krooni.

2010. aastal ehitatakse valmis Abja gümnaasiumi õppetöökodade korpus ja spordikompleksi esimene järk, milleks kulub omavalitsuste investeeringutoetuste kava 10,4 miljoni toel tänavu ligikaudu 14,5 miljonit krooni.

1 310 610 krooni on tänavuses eelarves kavandatud seltsi- ja huvitegevusele, noortetööle ja spordile. Arvestades, et riik selleks enam raha ei anna, on see summa vallavanem Peeter Rahneli hinnangul arvestatavalt suur.

Vallavanem kinnitas, et kuigi olud on kitsad, suudab vald siiski tagada euroraha abil ellu viidavatele projektidele omaosaluse. Nii on kavas ehitada kultuurimajja näitusesaal, osaliselt renoveerida Penuja ja Kamara külamaju, koostada prügilate sulgemise projekt ning rajada Abja lasteaiale valgustatud mänguväljak ja püstitada piirdeaed. Suurim omaosalus 189 800 krooni on planeeritud Kamara küla puurkaevu veepuhastusseadmete muretsemiseks. Selle projekti kogumaksumus on 949 032 krooni.

Selleks, et eelarve jääks tasakaalu, vähendati vastastikusel kokkuleppel aasta lõpuni Abja valla töötajate palka, ühtekokku 800 000 krooni. Töötajate palgast lahutati miinimumpalga määr ja ülejäänud osa vähendati 20 protsenti. Ühtlasi vähendati ka tööaega, mistõttu Abja vallamaja on kuni aasta lõpuni iga kuu teisel ja neljandal reedel suletud. Töötajaid koondada vald ei plaani.

Kahjuks oli vald sunnitud veidi ka sotsiaaltoetusi vähendama.

Vallavanema sõnul on riik 2008. aastaga võrreldes ära võtnud suure osa tulumaksu summast. Veelgi enam on aga vähenenud teede korrashoiu raha, millest on 2008. aastaga võrreldes järel vaid neljandik. Seega pole suviseks hoolduseks peaaegu midagi jäänud, sest lumetõrje on suuri kulutusi nõudnud.

2009. aastal oli Abja valla eelarve suuruseks 41,2 miljonit ja 2008. aastal 47 miljonit krooni.

Meelis Sõerd

Hoonete küte ja jahutus võimaldavad säästa

Hoonete suurimateks energiatarbijateks on kütte- ja jahutussüsteemid. Soovides alljärgnevalt juhtida teie tähelepanu energia kokkuhoiuga seonduvale, ei saa unustada, et energiasääst ei tohi tulla halvema sisekliima arvelt, kuna see avaldab olulist mõju elanike tervisele.

Mida valida, et mitte jääda kaotajaks üha kõrgemaks muutuvate energiahindade juures? Kõigepealt tuleks endale selgeks teha, kas vajate seadet ainult kütmiseks ja jahutamiseks või on otstarbekas teha sellega ka tarbevett. Seejärel tuleks üle vaadata olemasolev küttesüsteem, kas seda saab kuidagi uues süsteemis rakendada või tuleb odavam sellest täiesti loobuda.

Energiahindade tõusuga tuleb üha enam päevakorda tasuta energia saamine loodusest. Viimastel aastatel on alternatiivenergia vallas suure hüppelise arengu läbinud soojuspumbad. Neid liigitatakse vastavalt energia saamise ja ülekandmise viisile õhk-õhk, õhk-vesi, maasoojus- või ventilatsioonisoojuspumpadeks. Möödunud ekstreemselt külm talv näitas, et kvaliteetsed seadmed suudavad isegi väga suurte miinuskraadidega õhust vabaenergiat hankida ja seda üsna suure kasuteguriga. Kasutegurina peame silmas seadme energiakulu ning saadava soojusenergia suhet.

Samuti on kuumadel suvepäevadel väga aktuaalseks probleemiks muutunud jahutus. Kvaliteetsete seadmetega on suvel võimalik ka väga efektiivselt jahutada – sedagi kõrge kasuteguriga (looduses esineva vabaenergia näol). Seetõttu suudame tagada stabiilse temperatuuri aasta lõikes. Kaob efekt, kus õhtul kütame oma kodu soojaks ja higistame ning hommikul ärkame ikkagi külmas toas. Saame reguleerida toatemperatuuri täpselt meile vajalikuks ning muuta oma kodu sisekliima vastavaks enda vajadustega. Tänu arenenud seadmetele saame me seda kõike teha säästes energiat ning raha.

Ardo Kalev

KODUKANDIS

● **Abja vallas elavad represseeritud pidulikul koosviibimisel Abja kultuurimajas.** MEELIS SÕERDI foto

Peeti meeles represseerituid

Traditsiooni kohaselt pidas Abja vald tänavugi märtsiküüditamise aastapäeval meeles oma territooriumil elavaid massirepressioonide ohvreid.

Nii massiküüditamiste kui ka 1986. aasta Tšernobõli tuumakatastroofi ohvrid olid palutud 25. märtsi õhtul Abja kultuurimajja pidulikule koosviibimisele. Kultuurimaja saalis peolauas tervitas represseerituid Abja vallavanem Peeter Rahnel. Meeleolu lõi Halliste rahvamaja eakate tantsurühm *Mamma Miia*. Järgnes tants elava muusika saatel. Peoõhtu peeti tavakohaselt koos Abja kultuurimaja eakate klubiga *Meelespea.*

25. märtsi ennelõunal asetasid Abja Vallavolikogu liikmed Andres Räägel ja Reet Paju vallarahvalt lilled ja süütasid küünlad Abja-Paluoja kesklinnas kaupluse *Kuga* esisele. Sealt algas mäletatavasti 1949. märtsis paljude abjalaste Siberi-teekond.

Räägel ja Paju koos Sirje Risti ja Rein Mägiga kuuluvad algatusgruppi, kes kavandavad käesoleval aastal mälestuskivi paigaldamist endise Abja raudteejaama ette Nõukogude ajal Abja vallast massirepressioonide läbi kannatanuile. Teretulnud on selleks endiselt ka annetused, mis palutakse üle kanda Eesti Looduskaitse Seltsi arveldusarvele nr 221024244511 Swedbank'is (ülekandele lisada juurde selgitus: "Mälestuskivi").

Ajaloolane Aksel Tiideberg märgib kogumikus "Abja aastad ja inimesed", et sõjajärgsetel aastatel tabas Abja rahvast kaks küüditamist: 15. augustil 1945 ja 25. märtsil 1949. Ümbruskonna valdadest kannatas vangistamiste ja küüditamiste tõttu Abja vald kõige rohkem, sest siit küüditati kolme korraga 314 ja arreteeriti sõja järel 166 inimest. **Meelis Sõerd**

Noored kohtusid osalusmetrool

Mõisaküla noored lõid kaasa 9. aprillil Raudna Põhikooli spordihoones osalusprojekti "24h noortega" avamisel.

Noori oli kokku tulnud ümberkaudsetest linnadest ja valdadest, sealhulgas ka Abja-Paluojalt ja Karksi-Nuiast.

Sõnumit koostööst jagas koolitaja Aivar Haller. Kõnelesid Viljandi maavanem Lembit Kruuse, Viljandimaa Omavalitsuste Liidu esimees Ene Saar ja Viljandimaa noortekogu liige Meeli Kõll.

Peale väikest kehakinnitust algas sõit osalusmetrool, see tähendab arutelu neljas erinevas töötoas. Ühes neist arutlesime Aivar Halleri ohjamisel elavalt, mis on noorte osalus ja mis võimalused neil selleks on. Tõdesime, et tänapäeva kiire elutempo juures, mida valitsevad konkurents ja mammona teenimine, on tihti raske jääda inimeseks, kes oskaks suhelda ka laste ja noortega. Ent just suhtlemisoskus ongi osalus.

Noortel on huvi olemas. On vaja vaid kedagi, kes selle üles aitab otsida. Lapsed vajavad põnevust! Ei ole olemas ebahuvitavaid asju, tunde, ringe, vaid on inimesed, kes ei oska põnevust nendes luua. Põnevuse asemele on pandud kohustus. Ent sel hetkel, kui asi muutub kohustuslikuks, kaob huvi.

Sama projekti raames on **6. mail kell 16** oodatud **Mõisaküla kultuurimajja ümarlauale** kõik need noored ja täiskasvanud, kes tunnevad südamest tahet ütelda sõna sekka noorte tuleviku osas Mõisakülas.

Kaja Õigus,
Mõisaküla noortejuht

Lapsed mängivad lugu Lumivalgekesest

Abja kultuurimaja lastenäiteringi Lumivalgekese-lugu saatis tänavusel maakonna lasteteatrite päeval edu.

31. märtsil Karksi kultuurikeskuses toimunud maakonna lasteteatrite päevaks sai Abja lastenäitering lavaküpseks muusikali "Lumivalgeke ja seitse põialpoissi". Žürii arvates olid Abja lapsed tublid ja mängisid hästi. Algastme grupis saime esikoha ja meie näitegrupp saadetakse edasi vabariiklikule lasteteatrite festivalile, mis toimub 7.–8. maini Pärnus.

Kauni etenduse eest väärivad lisaks lastele suurt tänu nende vanemad, kes õmblesid etenduse jaoks ilusad kostüümid. Eraldi väärib tunnustust Abja Muusikakooli õpetaja Endel Purju, kes tegeles lavastuse muusikalise poolega ja aitas lastel linti laulda. Abja rahvas näeb lapsi esinemas suvepäevade raames. Loodame etendusele suurt menu.

Viive Niinemäe,
näiteringi juhendaja

Halliste kalmistu ootab talgulisi

Maakonna kalmistute seas on Halliste kalmistu eriline sellepärast, et vareste ja hakkide kraaksumise asemel kuuldub seal ainult ilusat linnulaulu ja rähnide trummipõrinat.

Kutsume platside hooldajaid kalmistule ka 1. mail, sest lisaks platsidele on 8,4 hektari suurusel maa-alal kordategemist vajavaid kohti veel. Teeme ära! Pärast tööd kell 14 kosutame end talgusupi ja pirukatega.

Hea uudis on see, et Halliste Vallavalitsuses on arutusel ja kinnitamisel Halliste kalmistu kasutamise eeskirjad. See tähendab, et üldkehtivad kalmistu hooldamise ja platside korrastamise normid saavad nüüd paberile, mida peatselt saab lugeda valla kodulehekiljelt ja kalmistul infotahvlitelt.

Kutsun kalmistukülastajaid kirja panema ka kalmistuga ja matustega seotud erilisi lugusid endistest aegadest kuni tänapäevani välja, sest see kuulub samuti meie kultuuripärandi hulka, mida võiks talletada.

Samuti ootame aktiivset osavõttu **12. mail Halliste muinsuskaitsepäevast**.

Lähemat infot saab telefonil 526 2915 ja e-postiaadressil maire.sala@mail.ee.

Kohtumiseni Hallistes! **Maire Sala**

Halliste valla eelarve on 17,3 miljonit kooni

Halliste valla tänavune eelarve on 17,3 miljonit krooni, võimaldades kõigis eluvaldkondades rahuldavalt toime tulla.

"Tulumaksu laekumine on tunduvalt vähenenud, aga eelarve on tasakaalus," nentis vallavanem Andres Rõigas. Tulumaksu loodetav laekumine on vallavanema hinnangul 6,5 miljonit ja maamaksu laekumine 2 miljonit krooni.

Olulisim investeeringuprojekt on Halliste aleviku puurkaevule uute veepuhastusseadmete paigaldamine. Keskkonnainvesteeringute keskuse rahastatava projekti kogumaksumus on üle 300 000 krooni ja valla omaosalus sellest 25 protsenti.

"Traditsiooniliselt tagab vald ka käesoleval aastal kõigi Euro-projektide kaasfinantseeringu kogusummas 300 000 krooni," kinnitas Rõigas. Tänaseks on tema sõnul juba otsustatud Halliste ja Uue-Kariste rahvamajade katuste vahetuse projektipõhine rahastamine.

Halliste Põhikooli võimla ehituseks võetud pangalaenu makstakse tänavu tagasi kokku 850 000 krooni ulatuses.

Arvestuste kohaselt peaks raha jätkuma ka vallateede hädapäraseks korrashoiuks pärast lumerikast talve.

Traditsioonilistest kultuuri- ja spordiüritustest plaanitseb vald sel suvel küladevahelise võrkpallivõistluse korraldamist. "Kindlasti on kavas tähistada ka auväärses eas Halliste ja Rimmu raamatukogude juubeleid," lubas vallavanem.

Meelis Sõerd

Mõisaküla eelarve on alla 13 miljoni krooni

Kui Mõisaküla linna mullune eelarve oli 14 miljonit krooni, siis tänavune säästueelarve, mille linnavolikogu 18. märtsil vastu võttis, jääb alla 13 miljoni.

Ligi pool ehk 40,3 protsenti eelarvest kulutab linn haridusele. Suuremaid investeeringuid ei tehta, kaetakse vaid väiksemate projektide omaosalusi kokku 107 000 krooni ulatuses. Toetust saavad laste ja noorte suvemalev ja Mõisaküla Kultuuriselts.

Linna pearaamatupidaja Kiira Ringase sõnul tehti majanduskuludes suuremad kärped juba 2009. aastal. Palku ei ole siiski vähendatud. "Olime eelarvet koostades konservatiivsed," selgitas pearaamatupidaja "Sakalale". "Füüsilise isiku tulumaksu plaanisime palju vähem kui mullu."

Teede ja tänavate korrashoiuks on eelarves ette nähtud 362 000 krooni. Riigilt tuleb selleks 300 000. Mullu läks maanteetransportdi kuludeks 641 200, sellest riigi toetus oli 310 200 krooni.

Kiira Ringas tõdes, et olukord on mullusest kehvem, sest koondatuid ja töötuid on märgatavalt rohkem. Paljud inimesed on Mõisakülast ka ära kolinud või ennast välja kirjutanud. Ükski linna firma pole õnneks siiski tegevust lõpetanud.

Ringas lubas, et kitsast ajast hoolimata peetakse selgi suvel kodukandipäevi. "Mullu saime väikese eelarvega hakkama, tegime nii kitsalt kui võimalik. Tavaliselt on piletitulust kulutused tagasi saadud," selgitas pearaamatupidaja.

Meelis Sõerd

Tellige "Lõuna-Mulgimaa"!

Jätkub Abja ja Halliste valla ning Mõisaküla linna elu kajastava ajalehe "Lõuna-Mulgimaa" tellimuste vastuvõtt 2010. aastaks.

"Lõuna-Mulgimaa" tellimusi (indeks 00927) võtavad vastu kõik Eesti postkontorid. Tellida saab lehte korraga aasta lõpuni või soovitud arvuks kuudeks, sh jooksva kuu lehte kuni 10. kuupäevani.

Leht ilmub kord kuus (välja arvatud juuli) ehk 11 numbrit aastas. Leheeksemplar maksab 4 krooni. Lehe tellimishind kolmeks kuuks on seega 12 krooni, kuueks kuuks 24 krooni jne. Aastatellimus maksab 44 krooni.

Pdf-failina on "Lõuna-Mulgimaa" loetav ka internetis kohalike ajalehtede nimistust, samuti Abja ja Halliste valla ning Mõisaküla linna kodulehekülgedelt www.abja.ee, www.halliste.ee ja www.moisakyla.ee.

Meelis Sõerd, toimetaja

OMAVALITSUSKROONIKAT

ABJA VALLAVOLIKOGU

• **(25. III)** otsustas teha ettepaneku Viljandi maavanemale riigimaa (maatükid P8 pindalaga 62 ha ja P25 pindalaga 95,5 ha Penuja külas) põllumajandusmaana kasutusvaldusesse andmise otsustamiseks;

• kinnitas vallavolikogu revisjonikomisjonile kontrollimise teostamise alused 2009. aasta osas.

ABJA VALLAVALITSUS

• **(4. III)** tunnistas Abja Gümnaasiumi tööõpetuskorpuse ja spordikompleksi projekteerimis-ehitustööde riigihankel kvalifitseerimise tingimustele vastavaks kõik taotlejad;

• maksis eelarvevahenditest toetust märtsikuu eest lastele ja peredele (8 taotlejat) kokku 3056 krooni ja ühele raske puudega inimestele 500 krooni;

• maksis toimetulekutoetust märtsikuu eest 24 taotlejale kokku 36 674 krooni ja koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust kahele taotlejale kokku 400 krooni;

• väljastas Abja Gümnaasiumile raieloa võssa kasvanud koolipargi korrastamiseks;

• tegi muudatuse Kamara noortetoa jõusaali sauna kasutustasudes;

• moodustas alaliselt tegutseva Abja valla kriisikomisjoni koosseisus Peeter Rahnel (esimees), Peeter Mõttus (aseesimees), Arvi Meidla ja Mari Saarela (liikmed);

• kinnitas Abja valla kriisikomisjoni põhimääruse, mis jõustus 1. aprillil 2010;

• otsustas korraldada Abja valla territooriumil õpilasmaleva, mille esimene vahetus kestab alates 28. juunist kuni 9. juulini.

HALLISTE VALLAVOLIKOGU

• **(17. III)** otsustas omandada Õisu alevikus asuva Õisu 7–10 korteriomandi Õisu raamatukogule hinnaga 30 000 krooni;

• kinnitas Halliste valla 2010. aasta eelarve tulude ja kulude üldmahus 17 384 854 krooni;

• võttis teadmiseks OÜ Abja Elamu juhatuse esimehe Peeter Mõttuse esitatud info.

HALLISTE VALLAVALITSUS

• **(16. III)** kinnitas märtsikuu toimetulekutoetuse saajate nimekirja summas 52 098 krooni, puudega lapse hooldajatoetuse saajate nimekirja summas 4680 krooni ja hooldajatoetuse saajate nimekirja summas 4000 krooni;

• moodustas alaliselt tegutseva Halliste valla kriisikomisjoni koosseisus: Andres Rõigas (esimees), Taivo Saar (aseesimees), Arne Lohu, Kadri Reimann, Elle Kutti ja Kaarin Sarapuu (liikmed);

• kinnitas õpilaskoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2010. aastal Halliste Põhikoolis 1815 krooni kuus. Kinnitas koolieelse lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslikuks maksumuseks ühe lapse kohta 2010. aastal Õisu lasteaias 2740 krooni kuus ja Halliste lasteaias *Pääsuke* 2875 krooni kuus;

• **(31. III)** kehtestas liikluspiirangu Halliste vallale kuuluvatel ning avalikus kasutuses olevatel teedel sõitmisel alates 1. aprillist 2010 mootorsõidukitele, mille tegelik mass ületab 8 tonni, kuni teede kandevõime taastumiseni;

• kinnitas Halliste valla kriisikomisjoni põhimääruse;

• eraldas eelarve reservfondist 2500 krooni segarahvatantsurühma *Turel* aastapäevapeoks;

• maksis MTÜ Külaselts *Rimmo*le PRIA projektiga seotud kulutusteks 2693.35 krooni tegevustoetust.

MÕISAKÜLA LINNAVOLIKOGU

• **(18. III)** võttis vastu Mõisaküla linna 2010. aasta eelarve kogumahuga 12 957 360 krooni; kinnitas reservfondi suuruseks 128 470 krooni; suunas 2009. aasta rahaliste vahendite lõppjäägi summas 72 849 krooni linna 2010. aasta eelarve kulude katteks;

• tegi muudatusi Mõisaküla Linnavolikogu 28. veebruaril 2008 tehtud määruses nr 4 "Mõisaküla Linnavalitsuse teenistujate koosseisu, palgamäärade ja palgatingimuste kinnitamine";

• otsustas lugeda lõppenuks Lea Mooratsi volitused linnavolikogu aseesimehena seoses tema volikogu liikme volituste ennetähtaegse lõppemisega ja kinnitada vastavalt salajase hääletamise tulemustele uueks volikogu aseesimeheks Arvo Pede;

• kinnitas nii Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule kui ka Viljandimaa Omavalitsuste Liidu vanemate kogusse Mõisaküla linna esindaja asendajaks Arvo Pede, kutsudes tagasi senise asendaja Lea Mooratsi;

• kinnitas Mõisaküla linnavolikogu sotsiaalkomisjoni liikmeks Lea Mooratsi;

• määras Mõisaküla linna 2009. majandusaasta aruande auditeerijaks Indrek Kruhbergi FIE Indrek Kruhbergi Audiitoriteenustest;

• vabastas linnavalitsuse liikme kohustustest Ene Purju, nimetades uueks liikmeks alates 19. märtsist 2010 Arvo Kama;

MÕISAKÜLA LINNAVALITSUS

• **(9. III)** tunnistas nurjunuks 7. oktoobril 2009 toimunud avaliku suulise enampakkumise Pärnu tn 22–3 korteriomandi võõrandamiseks;

• **(23. III)** määras ja maksis välja märtsikuu toimetulekutoetused 17 taotlejale kogusummas 26 450 krooni;

• väljastas ehitusload järgmiselt: EELK Mõisaküla kogudusele kirikkontserdisaali peaväljaku ja käärkambriesise väljaku rekonstrueerimiseks; Kalju Õigusele Soo tn 14 ja Raudtee tn 4 asuvate üksikelamute rekonstrueerimiseks;

• moodustas alalise Mõisaküla linna territooriumil tegutseva kriisikomisjoni koosseisus: Ervin Tamberg (esimees), Ilmar Laas, Lea Moorats ja Tiit Kangur (liikmed);

• kinnitas senise Õnne tn 3 maaüksuse aadressiks Õnne tn 3a;

• maksis kahele taotlejale eelarvevahenditest sotsiaaltoetust kokku 1200 krooni ja ühele taotlejale toimetulekutoetuse vahenditest täiendavat sotsiaaltoetust 1500 krooni;

• kiitis heaks Mõisaküla noorte õpilasmaleva "Lõbus kõblas" rahastamise taotluse esitamise Eesti Noorsootöö Keskusele, garanteerides projekti omaosaluse rahastamise linna poolt 6479 krooni ulatuses; määras projektijuhiks noortejuht Kaja Õiguse;

• kehtestas määrusena alates 29. märtsist 2010 Mõisaküla linna kriisikomisjoni põhimääruse;

• piiras ajutiselt üle 8 tonnise registrimassiga sõidukite ja autorongide liiklemise alates 23. märtsist Karjamaa, Kiikre, Koidu ja Soo tänaval kuni nende täieliku tahenemiseni;

• **(5. IV)** eraldas linna 2010. aasta eelarvevahenditest tegevustoetust 17 500 krooni Annor Group OÜ-le linnasauna majandamiskulude katteks.

● **Jüri Kukk koos abikaasa Silviga 1977. aastal Pariisis.** Foto Mõisaküla Muuseumi kogust

JÜRI KUKE TÄHT JÄÄB SÄRAMA

28. märtsil toimus Tartu Ülikoolis traditsiooniline, seekord juba 14. langenud vabadusvõitleja päeva aulakonverents, mis oli taas pühendatud Mõisakülaga seotud NSV Liidu režiimi märtrile Jüri Kukele, kelle sünnist tänavu 1. mail möödub 70 aastat.

Aulakonverentsi kavas oli arvukalt ettekandeid nii ajaloolist huvi pakkuvatel kui tänapäeval ühiskondlikult aktuaalsetel teemadel Enn Tartolt, Peeter Oleskilt, Priit Sillalt, Urmas Auninilt, Sergei Metlevilt, Ilmar Vananurmelt jt Eesti ühiskonnategelastelt. Jüri Kuke ja Mart Nikluse kriminaalasjast andis ülevaate Arvo Pesti.

Bellevuest Vologdani

Märter ja vabadusvõitleja Jüri Kukk õppis ja töötas 1958–1979 keemikuna Tartu Riiklikus Ülikoolis ning stažeeris 1975-1976 erialaselt Prantsusmaal Bellevues. Rahvusliku meelsuse ja okupatsioonivastaste väljaastumiste eest vallandati dotsent Jüri Kukk 1979. aastal oma seniselt töökohalt ülikoolis. 13. märtsil 1980 õppejõud arreteeriti. Justiitsarveteõiendusel 5.–8. jaanuarini 1981 ENSV Ülemkohtus mõisteti talle kaheaastane vabadusekaotuslik karistus. Jüri Kuke sovetliku justiitsmõnitamise vastu protesteerisid teiste hulgas kümned Prantsusmaa keemikud.

Protestiks kohtulavastuse vastu pidasid nii Jüri Kukk kui ka tema kaaskohtualune Mart-Olav Niklus kestvat näljastreiki, lugedes endale alandavaks õigusemõistmise paroodias osaleda. 1981. aasta alguses kuulditati Jüri Kukk Tallinnast karistust kandma Venemaale. Surm saabus Vologda tapivanglas 27. märtsil 1981 kell 2.20: põhjuseks eluohtlikus seisundis viibinud poliitvangi ebainimlik kohtlemine, lämbumine tõenäoliselt ebaprofessionaalse kunstliku toitmise tagajärjel.

Hukkunu lesk Silvi Kukk, võitluskaaslased Lagle Parek, Arvo Pesti, Eve Pärnaste, Enn Tarto ja Rünno Vissak matsid Jüri Kuke 30. märtsil 1981 Vologda kalmistule. Kuni karistusaja möödumiseni ei lubatud sealt lahkunu põrmu kodumaale tuua.

● **Jüri Kukk**

Sügisel 1989 korraldas Tartu RiiklikÜlikool Jüri Kuke säilmete transpordi Vologdast Eestisse. Sama aasta 25. novembril sängitasid Jüri Kuke mälestuse austajad tema põrmu Kursi kalmistule perekonna hauaplatsile. Matusetseremoonial Kursi kirikus palus tollane ülikooli rektor Jüri Kärner, kes ise Jüri Kuke tagakiusamises osalenud pole, Kuke sarga juures Tartu Riikliku Ülikooli nimel andestust tema represseerimisele kaasaaitamise pärast sellesama ülikooli paljude õppejõudude ja üliõpilaste poolt.

Kommunismivang ja märter

Vahetult enne Eesti Vabariigi okupeerimist 1940. aastal sündinud ja kõige sügavamal stagnatsiooniajal kõigest 40-aastasena poliitvangistuses hukkunud Jüri Kukest sai rahvusvaheliselt üks tuntumaid eestlasest inimõigluslasi, kommunismivange ja märtreid. Käesoleval ajal on Jüri Kukk ja Mart-Olav Niklus kui alusetult represseeritud isikud täielikult rehabiliteeritud.

27. märtsil 1982, Eesti ajaloos pretsedenditu justiitsmõrva esimesel aastapäeval tegi Vladimir-Georg Karassev-Orgusaar Vabadusraadio eestikeelses saates ettepaneku hakata Eestis igal aastal 27. märtsi tähistama langenud vabadusvõitleja päevana. Nimetatud päevale pühendatud aulakonverentse ongi Tartu Ülikoolis korraldatud juba alates 27. märtsist 1997.

USA-s asuv Rahvusvaheline Tähenimistu (International Star Registry) omistas 1. juulil 1990 ühele tähele Draakoni tähtkujus Jüri Kuke nime.

"Oluline on täheldada, et võib surra füüsilise isikuna, aga võita sümbolina. Ka Jüri Kukk saab lõpuks siiski võidu. Vägivallaga kooshoitud liidud lendavad lõpuks ikkagi lõhki, andes võimaluse tärgata suuremal sotsiaalsel õigusel, nii et ühe partei eliidil ei ole enam oma poed ja privileegid. Ja sõprus rahvaste vahel saab alata alles siis, kui üks neist ei istu enam väiksemate naabrite turjal. Elame pärast Kukke ja enne koitu," kirjutas professor Rein Taagepera paguluses ettenägelikult juba 1983. aastal.

1. mail 1940 Pärnus kooliõpetajate Albert ja Meeta Kuke teise pojana sündinud Jüri Kukk elas koos vanematega aastatel 1940–1958 Mõisaküla, kus tema isa oli kooli direktor, ema samas õpetaja, Jüri ise aga õpilane. Tema vanemad kaotasid keerulistel aegadel peagi oma kohad ja olid sunnitud elatuma lihttöödest. Ka Jüri Kukel tekkisid Mõisaküla koolis vastuolud ja nii lõpetas ta keskkooli parima õpilasena Abjas.

Meelis Sõerd

Töö tuleb tegija juurde

Abja Kaugtöökeskus korraldas 18. märtsil Abja kultuurimajas huvilistele seminari, kus tutvustati kaugtöökeskuse-ettevõtlusinkubaatori võimalusi ja rolli piirkondliku konkurentsivõime tõstmiseks.

Töösuhted on muutunud

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ettevõtjatele pakutavaid toetusi tutvustas seminaril esmalt Viljandimaa Arenduskeskuse juhataja Urmas Tuuleveski. Järgnes diskussioon turismiettevõtluse arendamise võimaluste ja veel täitmata niššide üle.

Erinevate tegevuste rahastamisest maapiirkondades LEADER programmi toel andis põhjaliku ülevaate Mulgimaa Arenduskoja juhataja Piret Leskova.

Muutunud töösuhteid tänapäeval käsitles Eesti Kaugtöö Ühingu esindaja Kadri Seeder. Töötamine ei tähenda enam üksnes, et inimene käib tööl oma tööandja juures, vaid järjest olulisemaks saab see, et ta teeb tööd efektiivselt ja kohal käimine ei pruugi alati olla vajalik. Taoline uus paindlikum töötamise viis sobib eriti hästi inimestele, kes on oma elupaigaks valinud maapiirkonna.

Kujunenud uudses situatsioonis omandab keskse koha just **kaugtöökeskus**. Kuigi kaugtööd saab teha edukalt kodus, on sellel siiski ka omad miinused. Kodus ei pruugi olla piisavalt kiiret internetiühendust, vajalikku tehnikat ja võib-olla ka töötamiseks sobivat keskkonda. Kaugtöökeskus saab kõike seda pakkuda, lisaks veel kindlust tööandjale, kes võib suhtuda kodus töötamisse skeptiliselt (ta ei saa olla kindel, et inimene ei tegele tööajal kõrvaliste asjadega).

Kaugtöökeskus kui ettevõtlusinkubaator

Väikeses kohas on oluline, et kaugtöökeskusel oleks võimalikult palju funktsioone. Abja Kaugtöökeskus, mis alustab kavakohaselt tegevust 2010. aasta juunikuus Abja vallamaja hoovimajas, saab olema avatud ka kohalikele või ümberkaudsetele alustavatele ettevõtjatele. Keskus pakub ettevõtjaile võimalust kasutada vastavalt vajadusele (tunni-, päeva- või kuutasu alusel) büroopinda, samuti raamatupidamis- ja sekretäriteenust ning abi projektide kirjutamisel. Sellistest multifunktsionaalsetest keskustest, mis Ungaris ja Hollandis juba tegutsevad, said seminaril osalejad ka väikese ülevaate.

Seminari lõpetas Marju Mägeri ülevaade tulevasest Abja Kaugtöökeskusest ja selle teenustest ning arutelu keskuse kasutamise võimaluste üle. Samuti teadvustati potentsiaalsed keskuse kasutamisest huvitatud inimesed ning vajadused täiendavateks koolitusteks kaugtöötamiseks vajalike oskuste tõstmiseks.

Seminarile järgneski kohe esimene koolitus, mille käigus osavõtjad said teadmisi sellest, kuidas edukalt tööturul kandideerida. Jagati näpunäiteid CV koostamise kohta ja räägiti, kui tähtis on tänasel päeval kandideerimise avaldus või kaaskiri ning mida see sisaldama peaks. Lisaks andis koolitaja häid juhiseid selle kohta, kuidas esineda töövestlusel.

Koolituse juht oli personalijuhtimise spetsialist Ave Kala, kes suhtles koolitatavatega virtuaalselt.

Marju Mäger
Abja Kaugtöökeskusest

Juubilar Aksel Tiidebergil oli aulatäis austajaid

Päev enne kalendrikevade algust oli Abja Gümnaasiumi aula täis inimesi, kes olid tulnud õnne soovima ja austust avaldama 80. juubelisünnipäeva tähistanud elupõlisest koolimehest ajaloo- ja kodu-uurijale Aksel Tiidebergile.

Tervist, õnne ja jätkuvat teotahet soovisid juba 57. aastat koolmeistriametit pidavale Aksel Tiidebergile praegused ja endised kolleegid, õpilased, Viljandi Maavalitsuse, Abja, Halliste ja Puka valla esindajad jt. Südamliku laulu esitas Abja Gümnaasiumi õpetajate ja õpilaste ühendkoor, kõlas pala flöödiansamblilt. Kõiki austajaid lõpuks südamest tänanud juubilarile sai osaks palju lilli, sooje sõnu, kallistusi ja käepigistusi.

Aksel Tiideberg on töötanud õpetaja ja direktorina Pikasillal, Valgutas, Rannus ja Abjas. Abja Gümnaasiumis töötab ta alates 1968. aastast – algul õppealajuhataja, 1984–1997. aastani direktori ja edasi kuni tänaseni ajalooõpetajana. Tema koolijuhiaega Abjas jäävad märkima kabinetisüsteemi rajamine, metoodiliste võtete täiustamine jne. Piirikaitse (hiljem sisekaitse) suunitlusega kutse-eelse ettevalmistusega klasside loomise eest 1995. aastal ja neis tehtud isamaalise õppe- ja kasvatustöö eest pälvis Aksel Tiideberg 2001. aastal Eesti Piirivalve III järgu teeneteristi.

Juubilar on ka viljakas kirjamees. Tema sulest on ilmunud kokku kuus kodu-uurimuslikku ning matka- ja reisiraamatut: "Halliste kihelkond", "Abja vald enne ja nüüd", "Puka vald läbi ajalootuulte", "Rõngu aastarõngad" jt. Aktiivselt osaleb Aksel Tiideberg siiani Eesti Looduskaitse Seltsi August Kitzbergi nimelise osakonna tegevuses. Aastaid kuulus ta tänaseni populaarse Abja mälumängu žürii koosseisu.

● **Aksel Tiidebergi (istub) olid paljude teiste seas austamas ka vallavanemad (vasakult) Heikki Kadaja Pukast ning juubilari endised õpilased Peeter Rahnel Abjast ja Andres Rõigas Hallistest.** MEELIS SÕERDI foto

1999. aasta oktoobris avas Aksel Tiidebergi eestvedamisel koolimuuseumi baasil uksed Abja valla muuseum, mis tõi talle Abja valla aastapreemia. Muuseumis leidub üle 5000 nimetuse dokumente, raamatuid ja esemeid. Lisaks püsiekspositsioonile on muuseumis pidevalt vaadata huvipakkuvaid ajutisi näitusi.

Vabariigi aastapäeva aktustel Abja kultuurimajas on oodatud Aksel Tiidebergi ajalootunnid vallarahvale. Suurepärase oraatorina kõneleb ta ikka peast, mitte paberilt. Ka koolis kuulatakse teda kui autoriteeti ajalootundides aupaklikult ja huviga. Tema mõlemad tütredki on astunud vanemate jälgedes ja valinud õpetaja elukutse.

Tasakaalu ja jõudu ammutab 2004. aastast Abja valla aukodaniku nimetust kandev juubilar oma isatalust Võrtsjärve ääres Voorel. Teisiti lapsest saati maatööd austav mees ei saakski: ikka nii, et kolm päeva Abjas koolitööd, seejärel läheb kodutallu ja teeb seal vaimu puhates neli päeva talutööd.

Meelis Sõerd

● **Abja lasteaia rõõmsad kevadtüdrukud.** VIIVE NIINEMÄE foto

Kevadkuul Abja lasteaias

Naistepäeval, 8. märtsil sai Abja lasteaias teoks kevadtüdruku moesõu. Sellest võtsid osa kõik lasteaia tüdrukud, olles kevadiselt rõõmsas kollases riietuses. Meeleoluka kevadmuusika saatel esitlesid väikesed modellihakatised oma kauneid rõivaid, ehteid ja kübaraid.

Loomulikult ei puudunud ka mehelik žürii – igast rühmast üks poiss. Žürii liikmed andsid hindeid vastavalt sellele, kuidas üks või teine tüdruk meeldis. Nagu ikka meeldisid kõik tüdrukud! Osavõtjad teenisid ära suure aplausi ja kiitusekirja.

12. märtsil tähistasime emakeelepäeva luulehommikuga Kõigi laste vanemaid oli eelnevalt palutud õpetada oma lapsele üks ilus lihtne eestikeelne luuletus. I rühma väikestest lugesid julgelt ja ilusti Ekke ja Mia-Brigitta, II rühma lastest Sander, Andro-Eino ja Tambet. III rühma lastest tuli luuleesitus eriti ilmekalt välja Johannal, Kaspariil, Kaisal ja Krissy-Eliisil. Üritus toimus juba kolmandat aastat järjest ja meeldis taas lastele väga.

Viive Niinemäe

KODUKANDIS

Kevadpidu pani eakatel silmad särama

Kevadiselt kaunistatud Mõisaküla kultuurimajas tähistati kevade saabumist meeleoluka eakate peoga, kus esinesid nii kohalikud kui Halliste taidlejad.

Pärast pikka talve rõõmustasid naljapäeva, 1. aprilli õhtul kultuurimajja saabunud eakaid väikesed kevadekuulutajad. Need olid kirevad liblikad ja mutukad ning lihavõttepühi märkivad värvilised sulekesed, mis kaunistasid dekoratiivseid puuoksi fuajee- ja saalinurgas. Peolaudu saalis, millel pakuti kuuma teed ja suupisteid, ehtisid vaasid valgeõieliste märtsikellukestega.

Esmalt asus publikut lavalt naerutama kultuurimaja näitering lühikomöödiaga "Küünlaravi". Ühtlaselt heatasemelise trupina mängisid tükis Ülle Paru, Urve Tehver ja Aile Meister ning kandvas meespeaosas Mõisaküla linnapea Ervin Tamberg. Näidendi lavastas Laine Pedaja.

Järgnevalt panid oma esitusega vaatajail laudades silmad särama ja jala rütmis kaasa lööma tantsunaised. Vaheldumisi astusid üles Mõisaküla *Vaprakesed* Ene Akkaja ja Halliste memmede *Mamma Miia* Laine Pedaja juhendamisel.

● **Mõisaküla eakad kevadpeol kultuurimajas.** MEELIS SÕERDI foto

"*Vaprakesed* hakkasid juba hommikuti proovis käima, kui kutsusin neid peole esinema," tunnustas Laine Pedaja Mõisaküla naisi. Olles Halliste rahvamaja juhataja, ohjab ta praegu tegevust ka Mõisaküla kultuurimajas.

Üle Eesti tuntust koguvad *Mamma Miia* naised pidasid nagu pärisprofid väsimusemärke ilmutamata vastu kõik kavas olnud kuus tantsuetendust, mille autor Laine Pedaja ja trupi liikmed. Rahvas plaksutas rütmis kaasa. Igaks numbriks jõudsid tantsijad põgusa pausi ajal seejuures selga tõmmata erinevad vahvad omatehtud kostüümid.

Eeskava lõpetas meeleoluka estraadietendusega Laila Hakkaja juhendamisel hiljuti taas kokku tulnud Mõisaküla kultuurimaja priitahtlik lustimänguselts *Ei või olla.* Selles oli kaastegev populaarne lauluduett Senta Matsi ja Edgar Vaglaots.

Esinemistele järgnes tants lindimuusika saatel.

"Tore kevadealguse pidu oli," võtsid Mõisaküla memmed koduteele asudes sel õhtul kultuurimajas nähtu kokku.

"Tähtis on, et inimesed ikka väljas käiksid ega jääks oma muredega koju üksi," kutsus Laine Pedaja rahvast peo lõpus ka kultuurimaja järgmistele õhtutele.

Meelis Sõerd

Mõisakülas pakub teenust koduõde

OÜ Finkre alustas 1. aprillist Mõisaküla linnas koduõendusteenuse pakkumist. Teenust pakutakse patsientidele pere- või eriarsti saatekirja alusel. Teenus on tasuta ravikindlustust omavatele linnaelanikele.

Koduõde teeb patsiendile tema kodus vajalikke meditsiinilisi protseduure vastavalt arsti saatekirjale. Protseduuride nimistu on määratud sotsiaalministri määrusega.

Saatekirja saab perearstilt, kes määrab ka koduõendusteenuse vajaduse pikkuse. Tavaliselt külastab koduõde patsienti 2–3 korda nädalas.

Koduõendus-hooldusteenuse hulka kuuluvad raviprotseduuride tegemine, laboriuuringud, õendushooldusplaani koostamine, õendusalane nõustamine jm.

Patsientide ravijärjekorda registreerimine toimub telefonil 5691 9552 tööpäeviti kella 9–17.

Lea Moorats,
koduõde

Internetipunktid said täiendust

Tänu Halliste valla osalemisele Eesti Maaomavalitsuste Liidu väljakuulutatud projektis said valla avalikud internetipunktid uusi arvuteid.

Projektis "AIP ja WiFi alade väljaarendamine Eestis" osalemise tulemusena soetati märtsikuu lõpus Õisu ja Halliste raamatukogus ning Kaarli rahvamajas asuvatele avalikele internetipunktidele kokku kuus uut arvutit. Vallavanem Andres Rõigase andmetel oli valla kaasfinantseering projektis 7948 krooni.

Projekt sai toetust Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt Norra – EMP regionaalarengu toetusskeemi raames.

Meelis Sõerd

Jäätmeplats suleti

Abja Vallavalitsus oli tänavu sunnitud sulgema möödunud kevadel Abja-Paluoja linnas Raudtee tänava lõpus avatud biolagunevate jäätmete hoiu- ja ladestusplatsi.

Linnarahval ja ümbruskonna elanikel oli mugav ja lihtne kevadel ja sügisel oma aiast koristatud puulehti, oksi ja muid biolagunevaid jäätmeid vallale kuuluvale hoiuplatsile tuua. Kahjuks leidus ka selliseid inimesi, kes sokutasid lehtede ja puuokste vahele tavalist olmeprügi. 2009. aasta suvel, kui keskkonnaamet ladestusala kontrollis, leitigi sealt määrustele mittevastavat prügi. Keskkonnaameti tehtud ettekirjutusest tulenevalt oli vallavalitsus sunnitud ladestusplatsi sulgema.

Kuna ka riigipoolseid rahalisi vahendeid on omavalitsustele vähendatud, siis pole Abja vallal võimalik sellel kevadel elanike poolt kilekottidesse kogutud puulehtedel äravedu korraldada.

Palume vallarahval mõistvalt suhtuda kujunenud olukorda ja leida teisi võimalusi biolagunevate jäätmete ladestamiseks.

Andres Räägel

● **Juubilar Aino Rangi (vasakul) õnnitleb Uue-Kariste käsitööringi juhendaja rahvakunstimeister Valve Alamaa.** MEELIS SÕERDI foto

UUE-KARISTES AVATI JUUBILAR AINO RANGI KÄSITÖÖNÄITUS

Uue-Kariste rahvamajas avati 24. märtsil sealse käsitööringi kauaaegse liikme Aino Rangi 75. sünnipäeva tähistav värvirõõmus isikunäitus.

"Aitäh sulle kõige ilusa eest!" tänas Uue-Kariste rahvamaja juhataja Ivi Alp juubilar Aino Rangi tema käsitöönäituse avamisel kaminasaalis. "Ikka tervist ja nobedaid näppe sulle, et enda ümber ilu luua ja seda teistele näidata," soovis ta Uue-Kariste käsitööringi ühele alustugedest. Lilli ja õnnitlusi võttis juubilar vastu veel lähedastelt, sõpradelt, tuttavatelt, endistelt töökaaslastelt ja Halliste vallavalitsuselt.

"Aino viimase aja põhiline eelistus, kui vaadata seda näitust, on lapitehnika. Aga pole vist seda, mida ta käsitöös teha ei oskaks. Nii et meie noortel oleks päramine aeg seda kõike õppida Ainolt. Ja kuna meie käsitööringis jääb rahvast vähemaks, siis üleskutse: tulge käsitööringi!" kõneles Ivi Alp, kes ka ise on käsitööringi liige.

"Sinuga oli väga tore töötada: kui tulid tundi, oli sul mitu plaani, mida sa teha tahtsid. Arutasime, aga tegelikult, kui ma järgmine kord tulin, siis ma ootasin üllatusega, et mis see Aino kodus on välja mõelnud: need variandid, mis me rääkisime, jäid tegemata ja olid palju huvitavamad ja paremad asjad tehtud," kõneles tunnustavalt Uue-Kariste käsitööringi juhendaja, rahvakunstimeister Valve Alamaa. "Oleks tänapäeval kümmegi protsenti niisuguseid naisi nagu sina, aga neid ei ole," lisas ta, andes ühtlasi juubilarile üle Viljandimaa Rahvakunstiühingu tänukirja.

"See sai lõpuks ikka tehtud, mida ma väga tahtsin teha. Halliste inimesed juba arvasid, et ma olen mingile muule alale üle läinud ja lapitehnikaga hüvasti jätnud," selgitas juubilar väljapanekut iseloomustades ja õnnitlejaid südamest tänades. "Uue alaga olen küll ka alustanud, aga need jäid täna näitusele toomata," lisas juba aastaid Hallistes elav käsitööentusiast tagasihoidlikult naeratades.

"Nüüdki neid asju tehes tuletasin ikka meelde, mida Valve Alamaa mulle kunagi õpetuseks oli öelnud," tänas Aino Rang, kes käsitööalased algteadmised on saanud oma emalt ja vanaemalt, kauaaegset juhendajat.

Meelis Sõerd

LOODUSKAITSJAD AVASID TÄHTPÄEVAKS FOTONÄITUSE

Tänavu jaanuaris möödus 25 aastat Eesti Looduskaitse Seltsi August Kitzbergi nimelise osakonna asutamisest, mispuhul Abja muuseumis avati 31. märtsil ühenduse arvukaid huvisõite kajastav fotonäitus.

Ees on huvitav hooaeg

"Tore on see, et me oleme kakskümmend viis aastat kogu aeg järjekindlalt ühte sammu astunud, et me ei ole pidanud oma kurssi ega tegevust muutma," tõdes algusest saadik ELKS Kitzbergi-nimelist osakonda tegusalt juhtiv Rein Mägi Abja muuseumis fotonäitust avades. Iga-aastane traditsioon on osakonnal Kitzbergi päeva tähistamine kirjanikuga seotud eri paigus Mulgimaal. Väga populaarsed on olnud ekskursioonid nii Mandri-Eestis kui saartel. On korraldatud kaheaastane lilleseadekursus ja mitmel aastal loodusfotode näitusi koolides. Mõndagi on igal aastal ära tehtud piirkonna loodusobjektide hooldamisel ja korrastamisel.

Osakonna käesoleva hooaja plaane tutvustades kutsus Rein Mägi loodusehuvilisi esmalt kaasa lööma 1. mail Teeme ära! talgutel. Kavas on heakorrastada Jaan Jungi mälestuskivi ümbrus endise Kaidi koolimaja asupaigas.

Iga-aastase Kitzbergi päeva raames 28. mail toimuv ekskursioon viib Jäärja mõisa ja selle lähedal asuvale Kuninga looduskitsealale, ära käiakse ka Punapargis ja Nigula rabas. Giidiks on koduloolane Peep Kais Kilingi-Nõmmelt. Retkega tähistatakse ühtlasi Eesti looduskaitseliikumise 100. aastapäeva.

Kuna sel aastal möödub 800 aastat Ümera lahingust, siis on 3. juulil kavas sõit selle paika. Tagasiteel külastatakse Valgas muuseumi, kus on võimalik tutvuda sõjatehnika väljapanekuga, samuti käiakse ära Paju lahingu paigas.

ELKS-i tänavune kokkutulek peetakse 31. juulist 1. augustini Naissaarel. Sõit bussiga Tallinnasse ja edasi laevaga saarele. Muuhulgas on kokkutuleku programmis Tõnu Kaljuste juhatatav küüni-kontsert.

10.–18. augustini on kavas sõit Poolasse, tutvumaks põnevate kultuuri- ja looduslooliste huviväärsustega. Hetkel on reisile veel üksikuid vabu kohti.

Liikmeid Pollist Kamarani

ELKS-i Kitzbergi-nimeline osakond, mis hõlmab Abja, Halliste ja Karksi valda, tekkis 1985. aasta jaanuaris, kui eralduti Viljandi osakonnast. Tegevuse eestvedajad on lisaks Rein Mägile olnud Aksel Tiideberg, Toivo Univer, Asta Jaaksoo, Tiiu Helimets, Heidi Juhkam, Marje Kaaremaa jt. Oma ridadesse oodatakse juurde eriti piirkonna noori.

● **Aastapäevaks avatud fotonäitust Abja muuseumis tutvustab Rein Mägi (keskel).** MEELIS SÕERDI foto

Marje Kaaremaa Kamaralt on tänu Maie Moosese õhutusel olnud looduskaitseseltsi ettevõtmistes osaline ligemale viisteist aastat. "Tütar oli väike ja võtsin tedagi koos tema sõbrannadega reisidele kaasa," meenutas ta näituse avamisel.

"Võimaluse korral olen ikka neil kõigil käinud," meenutas üsna osakonna algusaegadest selle liikmeks olev pensionär Leida Lepland. "Minule on kõige enam meeldinud, et ekskursioonid on olnud väga harivad ja olen siinse ümbruskonna kohta – alates Penuja ja Abja mõisa kandist – saanud väga palju teada," rõhutas ta.

"Oleme Rein Mägiga kursusekaaslased Räpinast, lõpetanud 1965. aastal aianduse erialal, ja ta on mind seltsi sõitudele juba hulk aastaid ikka kaasa kutsunud," kõneles Helju Reemets Pollist. Kõik need sõidud on tema sõnul olnud väga huvitavad.

Toivo Univer soovitas näitusepilte vaadates kõigil piltitegijail märkida alati pildi tagaküljele, mis aastal see on tehtud ja pildil kujutatud inimeste nimed, sest juba paarikümne aasta pärast ei teata enam, kes pildi peal on. "Nii muutub pilt dokumendiks," rõhutas ta.

Kahes muuseumiruumis pikkadel laudadel eksponeeritud näituse avamisel tänas Rein Mägi juubeliväljapaneku mõtte algatajat, muuseumitöötaja Aksel Tiidebergi ning neid ühenduse liikmeid, kelle kogudest näitusefotod pärinevad.

Meelis Sõerd

● *Tureli* **aastapäevapeo kava lõpetanud ühise "Tuljaku" finaaliks kerkis partner Harri Ellermaa (paremalt teine) käte vahel õhku ka rühma asutaja ja endine kauaaegne juhataja Taimi Jüris.** MEELIS SÕERDI foto

Turel pidas sünnipäeva

Rõõmsa tantsupeoga külaliste seltsis pidas Halliste kihelkonna rahvatantsu lipulaev, segarühm *Turel* 10. aprillil Kaarli rahvamajas oma 35. aastapäeva.

Lisaks sünnipäevalapsele näitasid peol oma rahvatantsude ja -rõivaste ilu *Tureli* ammused sõbrad, segarühmad *Sõlesepad* Karksi-Nuiast ja *Jandali* Tõrvast ning naisrühm *Särts* Kaarlist. Lauluga pakkus laval vaheldust Kaarli rahvamaja naisansambel *Rosin*.

Esinemiste vahele meenutas *Tureli* tantsu täis aastakümneid, taustaks pildislaidid suurel ekraanil, viimased seitse aastat rühma juhendav Kai Kannistu. Esinetud on tantsupidudel Tallinnas ja Viljandis, Õisu mõisa, Halliste valla ja Abja päevadel, Mõisaküla kodukandipäevadel jm. Tantsureisid on viinud rühma Rootsi, Soome, külla sõprusrühmale Lätimaal Bauskas ja viimati 2007. aastal Krasnodarka eestlaste juurde.

Staažikaim tantsija rühmas on 25 aastat vastu pidanud ja nüüdseks poeg Maidugi rühma kaasanud Enn Pinsel. Tõnu Tukk on tantsinud 20, Margus Lukka 19, Sirle Tellis 18 ja Tõnu kaasa Katrin Tukk 17 aastat. Abikaasadest paarina on *Turelis* kaua koos tantsinud Karin ja Aguri Alp.

Täiesti uueks kvaliteediks *Tureli* seekordsel aastapäevapeol oli rühma vanaisade etteaste – Enn ja Margus koos oma partneritega, noorusliku sammuga nagu ikka, tantsisid "Abja Peeti". Lihtne matemaatika annab lootust ka järelkasvule, sest rühma liikmetel on ühtekokku 35 last.

Peokava lõppes "Tuljakuga", mida paluti tantsima kõiki rühmi ja kohal olnud *Tureli* vilistlasi. Harri Ellermaa kätest tõstetuna kerkis tantsu lõppakordiks õhku ka tema seekordne partner, rühma asutaja ja endine kauaaegne juhendaja Taimi Jüris.

Rahvatantsukultuuri järjepideva edasikandmise eest pälvisid *Turel*, rühma juhendaja Kai Kannistu ja staažikaimad liikmed Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi tänukirja.

Kai Kannistu üllatas nii oma eelkäijat kui ka kõiki külalisi ja *Tureli* liikmeid, ulatades neile tänuks Evi Hulkko kujundatud vastse logoga *Tureli*-temaatilises ümbrises šokolaaditahvlid.

Seegi meeldejääv värvikas rahvatantsupidu on taas ajalooks saanud, aga *Tureli* proovid esmaspäeviti ja neljapäeviti Kaarlis jätkuvad. Rühm harjutab esmajoones juunikuiseks Mulgi suurpeoks ja juulis samuti Karksis toimuvaks *Baltica 2010* festivaliks.

Egas muud kui pind päkka!

Meelis Sõerd

Koolituskeskus kavandab uut õppeaastat

Mida pakkus Abja koolituskeskus õpihuvilistele lõppeval 2009/2010. õppeaastal? Mida uut on oodata järgmisel õppeaastal, koolitusjuht SIRJE RIST?

"Alates sügisest 2008 kuni kevadeni 2012 osaleb Abja koolituskeskus üleeestilises programmis "Täiskasvanute koolitus vabahariduslikes koolituskeskustes", mille elluviija on Eesti Vabaharidusliit.

Sel kevadel on meil kavandatud viiest kursusest kaks kõige mahukamat lõppenud. 15 õpilast said 8. aprillil tunnistuse 60-tunnilise inglise keele kursuse lõpetamise kohta. Täiskasvanute koolitaja Ramo Pener on rahul oma grupiga, kelle edusammud on olnud silmnähtavad ja testide tulemused rõõmustavad. Kuigi kursuse tase oli A2-B1, on enamus õpilasi saavutanud juba B2 taseme. Grupp on olnud ühtehoidev ja õpilastele meeldib koolis käia. Palju tänu Abja-Paluoja päästekomandole, kelle õppeklassi meie inglise keele kursused on saanud tasuta kasutada!

31. märtsil said Abja Gümnaasiumi arvutiklassis tunnistuse 15 arvuti algõppe kursusel osalenut. 20-tunnilist kursust on korraldatud sel õppeaastal juba kaks korda, õpetaja Tiia Riet on pälvinud tagasiside-ankeetides õpilastelt palju kiidusõnu.

31. märtsil lõppes ka kursus "Omatoodangu edukas müük" Abja päevakeskuses, kus Juta Räägeli, Eda Misjuki ja Tuuli Jõesaare juhendamisel valmistati pakendeid, nende kaunistusi, nõelviltimise tehnikas pisimeeneid ja õpiti kodukoha silmuskudumise nippe. Osalenud ootavad juba järgmist sellist kursust.

Tänavu teisel poolaastal kavandame vastavalt õppijate soovidele, piirkonna vajadustele ja programmi nõudmistele oktoobris arvutiõppe kursust edasijõudnuile – kahe varasema algõppe kursuse õpilastele ja teistele soovijaile. Kuna kohti on vaid 14, tasuks registreeruda septembris.

KÜSIMUS JA VASTUS

Septembris algab inglise keele kursus algajatele, mis kestab kaks kuud. Sinna võivad tulla nii need, kes pole kunagi inglise keelt õppinud kui ka need, kes on küll õppinud, aga ei suuda suhelda inglise keeles. Novembrist jätkab inglise keele edasijõudnute kursus. Omatoodangu müügi koolituse kavandame augusti- ja septembrikuusse.

Kindlasti jätkame ka mulgi kultuuri ühekuulise kursuse traditsiooniga Asta Jaaksoo ja Ilse Israeli juhendamisel. Kui programmi nõukogu meie kava kinnitab, siis on meil plaanis ka projektikoolitus oktoobrivaheajal. Läbirääkimised käivad veel mõne kursuse osas.

Meie kursused on tasuta, neid rahastavad EL Sotsiaalfond ja Eesti riik."

Küsitlenud
Meelis Sõerd

MEELIS SÕERDI foto

● **Koolitusjuht Sirje Rist (paremal) andis tunnistused järjekordse arvuti algõppe kursuse lõpetajatele.**

KODUKANDIS

Head lapsed said kiita

Nagu kevaditi tavaks, olid teistele eeskujuks olevad Abja Gümnaasiumi õpilased tänavugi palutud vallamajja vallavanema vastuvõtule.

Vastuvõtul 8. aprillil vallamaja saalis tänas vallavanem Peeter Rahnel oma käitumise ja aktiivsusega teistele eeskujuks olevaid õpilasi ja nende kaudu ka laste vanemaid. Iga kutsutu sai meeneks Abja-teemalise raamatu ja tunnustusena preemiaks 100 krooni. Lauas istudes tehti suu maiustustega magusaks.

Igast klassist ühe tüdruku ja ühe poisi olid hea lapse tiitli väärilisteks välja valinud nende endi klassikaaslased. Abja valla noorsootöötaja Maie Bratka selgitas, et erinevalt eelnenud aastatest võisid "Hea lapse" preemiale kandideerida ka Abja Gümnaasiumis õppivad teiste omavalitsuste lapsed.

Käesoleva õppeaasta Abja Gümnaasiumi "Hea lapse" nimetuse kandjad on klasside kaupa: Karmen Kask ja Karlos-Rein Tiik (I), Merilin Kalamis ja Jako Kalda (II), Kirke Kask ja Kristo Vainonen (III), Lorena Oltsmeier ja Aavo Arles Puusepp (IV), Grethel Seegel ja Günter Põllumäe (V), Ruth Rist ja Silver Kask (VI), Karolin Jürise ja Rainer Nellis (VII), Brenda Purtsak ja Hendrik Rausk (VIII), Sandra Saar ja Oscar Rahu (IX A), Age Põder ja Mario Kekišev (IX B), Kristi Kõpp ja Mihkel Hiob (X A), Aire Kobak ja Eiko Engelbrecht (X B), Aet Leesment ja Hendrik Hunt (XI) ning Tiiu Suur ja Rauno Künnapuu (XII).

Abiturient Rauno Künnapuu ja eelmiselgi aastal oma klassis valituks osutunud üheksanda klassi noormees Oscar Rahu tõdesid, et hea lapse valimine on ka vanemate klasside õpilaste seas populaarne ja tekitab elavat huvi. Enamasti on ka tiitli väärilisi kandidaate igas klassis mitu.

Meelis Sõerd

● **Abja Gümnaasiumis õppivad head lapsed Abja vallavanema Peeter Rahneli (paremal) vastuvõtul vallamajas.** MEELIS SÕERDI foto

Kinnitati Mulgi Kultuuri Instituudi eelarve

Mulgi Kultuuri Instituudi üldkoosolek kinnitas instituudi tänavuseks eelarveks ligi 1,8 miljonit krooni, mis koos erinevatest programmidest taotletavate projektitoetustega võimaldab põhilised ettevõtmised kavandatud mahus ellu viia.

"Sõnaraamat ja ajaleht tulevad kindlasti, need on "Mulgimaa kultuuriprogrammis 2010–2013" sees," kinnitas MKI tegevjuht Kristel Habakukk instituudi osanikest Mulgimaa omavalitsuste esindajatele 12. aprillil Karksi vallamajas toimunud üldkoosolekul. "Muid asju tuleb koomale tõmmata, nende jaoks küsime programmidest lisa," ütles ta.

Kristi Ilvese toimetamisel jätkub ajalehe "Üitsainus Mulgimaa" väljaandmine endises mahus neli korda aastas. Habakuke sõnul on huvi Mulgimaa omavalitsuste kaudu tasuta jagatava ajalehe vastu kasvanud ja lugejate rõõmuks on järjekordne lehenumber just valmimas.

MKI keeleprojekti juhi Alli Laande vedamisel on Mulgi-Eesti sõnastiku sõnavara praeguseks koos ning tänavu peab see saama ka trükivalmis. Virtuaalkujul on sõnastik A-tähest kuni M-täheni juba üleval MKI kodulehel www.mulgikultuur.ee.

Mulke suvekuul võib hakata toimuma üle aasta. Lisaks on võimalik siduda see piirkonna koolides Mulgi ainekava õpetavate õpetajate koolitamisega või ka näiteks korraldada selle raames vastsete giidide juhtimisel Mulgimaad tutvustav ekskursioon.

MKI üks eesmärk on viia mulgi kultuuri ja keele õpe mahuga üks tund nädalas kohustuslikuna sisse kõigisse Mulgimaa koolidesse. Juba on selleks koolitatud vastavaid õpetajaid, olemas on ka töövihikud.

Jätkuvad mulgi murdekeele ringid täiskasvanuile, mis seni on Alli Laande juhendamisel kasvava huvi tähe all toimunud Abjas ja Tarvastus.

Mulgimaa turismiprojekti raames, mida koordineerib Kersti Kutser, on kavas võtta kokku piirkonna turismiettevõtjad, anda täiendõpet 14 esimese koolituse saanud Mulgimaa teejuhile ja trükkida veel Mulgimaa turismiteatmikke. Raha taotletakse selleks LEADER meetmest.

LEADERist on kavas tänavu taotleda veel ligi 100 000 krooni Helme valda Sooglemäele rajatava suurejoonelise Mulgi külastuskeskuse haljastusprojekti tegemiseks.

21. mail võõrustab MKI Riigikogu delegatsiooni. Käiakse Taagepera lossis, Sooglemäe talus ning ekskursioonil Karksi ja Halliste mail.

5. juunil toimub Karksi lossimägedes I Mulgi laulu- ja tantsupidu. Selle tarvis on eelarves ligi 280 000 krooni, kuhu pole arvestatud saadavat piletitulu. Lisakulutusi nõuavad peo reklaamklipid televisioonile ja kodulehtedele. Registreeritud on osalejaid kõigist Mulgimaa valdadest. Peole on oodata ka külalisesinejaid Viljandist, Setust ja Kihnust. Kutsed on saadetud MKI patroonile president Toomas Hendrik Ilvesele ja Mulgimaalt valitud Riigikogu liikmetele.

Meelis Sõerd

Mõisaküla Muuseumis näidatakse muumiat

Mõisaküla muuseumis 15. mail korraldataval muuseumiööl, mis kannab nimetust "Öös on lugusid", saab näha ehtsat Egiptusest pärit lapsmuumiat.

Haruldase eksponaadi näol on tegu ühega esimestest Viljandi Muuseumi kogusse kuuluvatest museaalidest. Muumia pärandas muuseumi eelkäijale *Ditmar Museumile* Friedrich von Ditmar. Ditmar Museumi kataloogi kanti muumia 1882. aastal. Muumiat on eksponeeritud Viljandi Muuseumis 1998. ja 2009. aasta muuseumiööl.

Veel on muuseumiöö raames meie muuseumis kell 17 otsimisviktoriin lastele ja kell 18 täiskasvanutele. Kell 19 loetakse ette õudusjutte. Järgneb veel joonistusvõistlus.

Kohtumiseni muuseumiööl Mõisakülas!

Anu Laarmann,
muuseumitöötaja

SPORT

Tõstmine

Eesti noorte käesoleva aasta meistrivõistlustelt Aravetel tooti Mõisaküllа kaks pronksmedalit.

Indrek Jürise sai kehakaalus kuni 69 kg kogusummaks 182 kg ja Kristofer Uudik kõige raskemas kehakaalus (alates 85 kg) 140 kg. Viimane saavutus oli Mõisaküla poistele läbi aegade 100. medal Eesti noorte meistrivõistlustelt.

Veel käisid tõstepõrandal kehakaalus kuni 85 kg Vladislav Oništšenko, kes tulemusega 155 kg oli seitsmes, ja Abja poiss Karl Tiit, kes tulemusega 135 kg oli kümnes.

Enn Raieste

Sulgpall

Alanud on võistlejate registreerimine Halliste valla lahtistele meistrivõistlustele sulgpallis. Osavõtu soovist teatada e-postile: annelikase@gmail.com hiljemalt 27. aprilliks.

Mulgi Ukuvakk tegi tulevikuplaane

Piirkonna käsitöömeistreid ühendav MTÜ Mulgi Ukuvakk tegi naistepäeval Abja päevakeskuses kohvilauas kokkuvõtteid oma läinudaastasest tegevusest ja pidas tulevikuplaane.

Aastaaruandest ülevaate teinud Mulgi Ukuvaka juhatuse liige Eve Kuuse väljendas rahulolu, et põhivahenditeks olevate õmblusmasinate ja kraasmasina soetamiseks on ühing lisaks Kohaliku Omaalgatuse ja LEADER-programmile toetust saanud ka Abja Vallavalitsuselt. Käsitööde müügist laekus ühingule 2009. aastal ligi 33 tuhat krooni, mille eest osteti lõngu ja muud vajalikku materjali.

Mulgi Ukuvaka ligi paarikümne käsitöötegija tooteid saab osta Abja päevakeskuses (Abja-Paluojal Pärnu mnt 10) tööpäeviti kella 9–15-ni ja ühingu ruumes teisipäeviti kella 9–14-ni ja kokkuleppel ka muul ajal. Ettetellimisel valmistatakse ka rahvarõivaid ja kangastelgedel kootud esemeid.

Suuremad käsitöömüügid sel aastal Abjas toimuvad Eve Kuuse sõnul emadepäeval ja suvel Abja päevade aegu. Lisaks osaletakse augustis Heimtali laadal, samuti Karksi jõululaadal ning Viljandi kodukäsitöö messil.

Käsitööoskuste edendamiseks on ühingul kavas suve lõpupoole korraldada nii õmblus- kui kudumiskursusi. Jõulude eel tahetakse lastele õpetada jõuluehete valmistamist, kasutades selleks suurema osalejate hulga puhul vajadusel üle hoovi asuvaid noortekeskuse ruume.

Käsitöönaisi lilledega meeles pidanud Abja vallavanem Peeter Rahnel julgustas ühingut jätkuvalt projekte kirjutama, lubades valla eelarvest tagada nende omaosaluse. Ühingule uute ruumide saamist pidas ta võimalikuks siis, kui vald saab raha kooli bussijaama vastas asuva vana internaadihoone remontimiseks.

Jätkub *Mulgi Ukuvaka* koostöö Mulgimaa Arenduskoja, Mulgi Kultuuri Instituudi ning Heimtali muuseumiga. Eve Kuuse pidas oluliseks hakata ka rohkem koostööprojekte tegema piirkonnas tegutsevate teiste mittetulundusühingutega.

2007. aastal asutatud *Mulgi Ukuvaka* tegevuse eesmärk on ajalooliste Mulgi kihelkondade – Halliste, Helme, Karksi, Paistu, Tarvastu – algupärase paikkondliku käsitöö traditsioonide ja oskuste taaselustamine, edasiarendamine ning seeläbi paikkondliku identiteedi tugevdamine. Ühing on avatud kõigile piirkonna käsitöötegijatele. Selle tegevust juhib kolmeliikmeline juhatus, kuhu lisaks Eve Kuusele kuuluvad Hilda Pidim ja Marvi-Liina Riid.

Meelis Sõerd

Atika ohvrikivi otsimas

Möödunud detsembri algul käis seltskond entusiaste taas otsimas Abja vallas asuvat Atika ohvrikivi.

Esindatud olid maaturismi infopunkt, ELKS-d Kitzbergi-nimeline osakond, MTÜ Kodukuru ja Ojapera külaselts. Otsingut juhtis Rein Mägi, kes oli omal ajal pannud ohvrikivi juurde vastava tähise ja seal veel hiljemgi korduvalt käinud. Nüüd on maastik tundmatuseni muutunud ja kivi ei leia enam üles.

Ühe suure, ilusa sammaldunud kivi, mille juures ka tähis "Atika ohvrikivi", leidsime ilma suurema vaevata, kuid kahjuks oli see vale kivi. Tähelepanuväärne oli siiski see, et kivil oli paar sügavat lohku, mis sunnib tähelepanule. Tavaliselt on lohuga kivid pühad ohvrikivid. Süütasime kivil küünla, asetasime lohku ohvriannid ja puistasime kivile veel paar peotäit nisuteri – püüdsime käituda vastavalt esivanemate kommetele.

Võib ainult oletada, et metsatööde käigus leiti maas vedelenud ohvrikivi silt ja see torgati kõige suurema ja ilusama kivi juurde. Atika ohvrikivi tunnuseks on siiski silmale nähtaval kohal asuv kivihunnik, mille peal on kivitahukas. Ohvrikivi ise on mattunud oksaräga ja puulehtede alla.

Kahjuks on ka kaartidel Atika ohvrikivi näidatud vales kohas ja suure kivina – sama kivina, mille me leidsime.

Juhul, kui keegi Atika küla elanikest teab ohvrikivi õiget asukohta, siis palume sellest teatada Rein Mägile (tel 523 5102) või Tuuli Jõesaarele (tel 526 5464).

Salme Vainlo,
MTÜ Kodukuru

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJAS

Väikeses saalis Kaja Ojamäe **fotonäitus "Lihtne ilu"** • 22 . IV kell 19 **kohtumine** kirjastajate ja ajakirjanike **Epp ja Justine Petronega** • 29. IV kell 19 **klubi** ***Meelespea*** peoõhtu. **Abja näiteringi etendus** "Memmed ja taadid" I osa • 9. V kell 10.30 pidupäevakohv. Kell 11 **Emadepäevakontsert**. Info tel 436 0055 ja 5698 3806 ning www.abjakultuurimaja.ee.

HALLISTE RAHVAMAJAS

8. V kell 15 **emadepäeva kohvik** koos **kontserdiga**. Kohvi- ja kringlilaud. Info tel 525 6049.

KAARLI RAHVAMAJAS

22. V kell 19 **kevadkontsert**. Esinevad Kaarli rahvamaja taidlejad. Info tel 5347 1393.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS

22. IV kell 17 **jüriööjooks**. **Tule süütamine** Linnamäel koos taidlejate väikese kontserdiga • 28. IV kell 11 **loeng eakatele** turvalisuse teemal • 7. V kell 17 eakate ja puuetega inimeste **peoõhtu** • 9. V kell 12 **emadepäevakontsert**. Tordi- ja kohvilaud • 21. V kell 20 **hooaja lõpupidu**. Lõbusad etteasted kõigilt ringidelt. Üllatuskülalised. Tantsuks ansambel *Udo ja Kalev*. Pääse ette tellides 50 krooni, koha peal 70 krooni. Info ja tellimine tel 525 6049.

MÕISAKÜLA MUUSEUMIS

5.–28. V lasteajakirja "Täheke" juubeli rändnäitus • 11.–15. V Pärnu muuseumi ja Eesti Panga muuseumi koostöös **näitus "Vabaduse kullakoormad".** Info tel 435 5607.

UUE-KARISTE RAHVAMAJAS

24. IV kell 11 kohaliku käsitööringi korraldatav **käsitöö õppepäev** "Rõõm elust ja ilust läbi nobedate näppude". Kavas õpitoad, loeng, näitemäng jne. Oodatud on kõik huvilised. Info tel 5344 8905 ja 435 9234.

NB!

• 8. mail kell 10 korraldab Õisu Rahvaselts mõisahoovis **Õisu kevadlaada**. Oodatakse rohket osavõttu! Registreerimine ja info tel 436 5124 (Õisu raamatukogu) ja 5691 9032 (Virve Kivja).

• 15. mail korraldab MTÜ Abja Kultuurisepad **Abja-Paluojal kevadlaada**. Oodatakse kauplema istikute, taimede, käsitöö, omatoodangu ja vanakraamiga. Registreeruda hiljemalt 7. maiks tel 5664 0344 (Lauri), 504 8883 (Raivo) või meiliaadressil kultuurisepad@gmail.com.

• 9. mail pärast jumalateenistust kell 13 toimub **Halliste** Anna **kiriku käärkambris kohtumine Toivo Vilumaaga**, kes räägib oma Aafrika reisi muljetest Burkina Fasos ja Malis. Kalle Gaston.

• 15. mail korraldab Mulgi Kalaklubi MTÜ Karksi-Nuia paisjärvel spinningupüügi võistluse "Kevadspinna 2010". Registreerumine kella 9–10. Võistlus kella 10–13. Osalemistasu eelregistreerides 75 krooni, kohapeal 100 krooni, pensionäridele ja 14-aastastele ning noorematele vastavalt 50 ja 75 krooni.

• Alanud on puurkaevude rajamise tellimuste uus hooaeg! Balti Puurkaev pakub teile **kaevude puurimist**, **projekteerimist** ja **kaevude pesu**, **pumpade müüki ja paigaldust**. Kontakttel: 521 7415 ja 504 2999, www.baltipuurkaev.ee

Halliste valla aukodanik
EDGAR PUIDET
80
Õnnitleme!
Halliste Vallavolikogu
Halliste Vallavalitsus
Õisu Rahvaselts

Ilusaid maipühi!

KODUKANDIS

Mõisaküla õpilased võitsid *on-line* terviseviktoriini

Mõisaküla Kooli esindus oli võidukas maakonna koolide V–VII klassi õpilastele korraldatud *on-line* terviseviktoriinil.

On-line viktoriini raames oli kavas kolm kolm terviseteemalist mängu, milles küsimused vahetusid üle nädala. Iga uus voor algas teisipäeval ning vastata sai uuele voorule eelneva pühapäevani. Õiged vastused avaldati iga mängu järele küsimuste all.

Mõisaküla Kooli võistkonna *Motomehed* koosseisus osalesid viktoriinis Jaanus Hugo Ermits, Kristjan Kippus ja Karl Elblaus. Võistkonda juhendas õpetaja Enn Raieste. Võitjaid peeti meeles üllatusauhindadega.

Õpilaste tervise *on-line* viktoriini korraldas Viljandimaa tervisetuba.

Meelis Sõerd

ÕNNITLEME MAIKUU EAKAID HÄLLILAPSI!

ALIDE TAMMOJA	*89*	*EDUARD ADRAD*	*89*
HELMI KURNAU	*87*	*HILJA KUNINGAS*	*88*
MAIMU PÄÄSUKE	*87*	*SILVIA SALMISTO*	*82*
MIHHAIL KOVALJOV	*87*	*VAIKI GAILIT*	*81*
HEINO BAUMANN	*87*	*SALME-HELENE HÄMARMETS*	*81*
LAINE PÄRN	*85*	*PILVI VANKER*	*80*
HELJU KALAM	*85*	*NIKOLAI SCHUTOV*	*70*
ELVI RAUD	*82*	*MAIMU LAAS*	*70*
EHA TATS	*81*	Halliste Vallavalitsus	
META HAAMER	*80*		
ELGA KANGUR	*80*		
HILJA HEINSALU	*75*	*META LUITE*	*86*
AHTO RIST	*75*	*VELTA-SILVIJA JÄRV*	*82*
HELMUT NAEL	*75*	*IRINA JARLÕKOVA*	*80*
JUHAN-ALEKSANDER ILVES	*75*	*LINDA KARU*	*75*
KALJU TOMINGAS	*75*	*ALEKSANDER PIHLAPUU*	*75*
LEINI RIIS	*70*	*AAVO KIKAS*	*75*
MAIJA NELLIS	*70*	*URVE PÕDER*	*75*
Abja Vallavalitsus		Mõisaküla Linnavalitsus	

ÕNNITLEME LAPSE SÜNNI PUHUL!

KATARINA ja EVAR KASK – 5. märtsil sündis tütar KADRI.
JANIKA PAJU ja ALVAR STEINER – 7. aprillil sündis tütar KETLI.
Abja Vallavalitsus
REET ja MARKO ASMER – 14. märtsil sündis poeg KARL JOHANNES.
AIRE ja TOOMAS LOHU – 1. aprillil sündis tütar MARIEL.
Halliste Vallavalitsus
HEIKE ja MAREK PETERSON – 29. märtsil sündis poeg GREGOR.
Mõisaküla Linnavalitsus

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Mõisaküla linnavalitsuse juures peatub pangabuss üle nädala kolmapäeviti kell 15.00–16.00

(II kvartalis: 28. aprill, 12. ja 26. mai, 9. juuni)

Bussis saate:
- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsige lisa 6 310 310

MÄLESTAME

VELLO RAAL
15. I 1938 – 24. III 2010
Abja Vallavalitsus

ALEKSANDER KUSLAP
24. II 1924 – 27. III 2010

RUDOLF PÕDER
21. XII 1921 – 30. III 2010
Mõisaküla Linnavalitsus

Kolme omavalitsuse infoleht ilmub kord kuus. **Toimetaja Meelis Sõerd** (Sarja tee 18, Veskimäe k 69404 Abja-Paluoja Postkontor, tel Abja vallamajas 435 4792, kodus 436 0030, EMT 5395 7842, e-mail: meelis@abja.ee).